

Medlem forstaae mig for at have Noget med hans Hærlow at gjøre. Jeg har stemt imod den.

Kjær: Det falder mig heller ikke et Dieblit ind. Nei, jeg skal nok tage Væren eller Stammen, hvilket man nu vil, for den Lov, som blev vedtagen i Sommer; men det ærede Medlems Udtalelse her nu kunde misforstaaes, og denne Misforstaaelse vil jeg have rettet paa staaende Job. Det kunde nemlig komme til at se ud for Udenforstaaende, som om det var mig, der har stemt for Hærlowen af 1867, og ikke det ærede Medlem, men det er omvendt. Hærlowforslaget, som blev vedtaget i Sommer, var en Revision af Hærlowen af 1867, der altsaa bestod, og det er ingen ny Lov. Det gjør en betydelig Forskjel. Maa jeg endnu sige til overfor det ærede Medlem: Dersom jeg havde haft Sikkerhed for, at jeg ikke vilde være bleven overrasket med Noget, der var betydelig længere borte fra, hvad jeg ansaa for rigtigt og forvarligt, var jeg ikke gaaet ind paa det Forslag, der blev vedtaget i Sommer. Det har jeg sagt for, det siger jeg igen, og det ærede Medlem kan rejse sig saa tidt, han vil, saa er og bliver det Sandhed. Naar det ærede Medlem kommer herind med Forslag, der gaa i Retning af, hvad han har citeret, at jeg har villet i tidligere Tid, saa gaar jeg med ham. (Berg: Det nytter ikke!) Ja, det ærede Medlem siger, det nytter ikke, men det maa det ærede Medlem lade mig om. Ethvert Bidrag, der kan ydes til en god Sags Fremme, kan gjøre Nytte; og saa længe jeg sidder her, kan jeg og det ærede Medlem godt komme til at hjælpes ad, det er kun Willien, det kommer an paa, og det er den, det mangler paa. Men det ærede Medlem skal hverken herinde eller udenfor Salen stille mig op som den, der har det mindste Ansvar eller den mindste Skyld for, at Hærvæsenets Udgifter nu ere løbne saaledes op, det være sig nu til 15 eller 20 Millioner Kr. Det er det ærede Medlem, der har trunget os ind paa de store Udgifter, han og ingen Anden (Udfrydelse af Berg.) Det er forbausende, siger det ærede Medlem, men der er saa mange Ting, der forbausner det ærede Medlem, men som dog er Virkelighed alligevel. Jeg tør dristigt appellere til Enhver her i Salen, hvorledes det ærede Medlem mønstrede os i Sommer, og hvorledes hans Stilling var i Fællesudvalget, som jeg ogsaa var Medlem af. Hans „sidste Ord“, som den høitærede Marineminister mindede ham om idag, staa endnu — det er jeg vis paa — indskrevet med store Bogstaver hos alle dem, der havde med den Sag at gjøre, og hvor han vilde have endt med sit „sidste Ord“, det veed det ærede Medlem maaste knap selv.

Sable: Det Foredrag, jeg nu agter at holde, og som jeg skal søge at gjøre saa kort som muligt, vil jeg meget bede de Herrer, som pleie at

afbryde mig, ikke at afbryde mig, Forord bryder jo ingen Trætte, siger man; nu siger jeg det iforveien, og saa haaber jeg, at de Herrer ville i den Henseende indsekomme mig. Naar jeg hører det Foredrag, som blev holdt af den sidste ærede Taler, det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds, og jeg tillige har set, hvormange Medlemmer, som staa hans meget erfarne politiske Standpunkt nær, der kunne have en stor Tilbøjelighed til at stemme for denne Lov, saa maa jeg have den Mening, at disse oprigtig tro, at der ved denne Lov gjøres et betydeligt Fremskridt. I den Henseende kunde jeg altsaa meget vel være med til at gaa med de Herrer. Da jeg forrige Gang havde Ordet i denne Sag, glemte jeg at udtale Noget, som forresten passer bedre ved 3de Behandling, og det var at fremhæve, hvorledes et enkelt Medlem i dette Udvalg har stillet sig, at baade den Maade, hvorpaa han talte, og den Maade, hvorpaa han tog sine egne Forslag, var, set blot fra Sagens eget Standpunkt, et hæderligt Medlem af denne Forsamling værdig. Det var den Maade, hvorpaa det ærede Medlem, som bor i Sjælland, men er valgt i Fyn, det ærede Medlem for Svendborg Amts 2den Valgkreds (Stenbøl), stillede sig. Han stillede nogle Forslag, hvorved han søgte at gjøre Loven noget anderledes for at gennemføre sine Anskuelser, og han forsøgte disse paa en saadan Maade, at man maatte faae den største Sympathi derfor. Men han søiede til: Forsaavidt Loven vil støde paa Hindringer, naar jeg fastholder disse Forslag, vil jeg dog stemme for Loven, det var hans Standpunkt. Altsaa, saalænge jeg ser paa Sagen selv, saaledes som disse enkelte Medlemmer opfatte den, kan jeg ikke Andet end, at jeg maa give dem Ret i den Holdning, de indtage. Jeg skal dertil sige en almindelig Bemærkning, som tilbels igjort er gjort af de andre Herrer, men jeg tror, at overfor det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) er det vel ikke urigtigt at gjentage den her idag, 'og det er den, at efter at vi have faaet den almindelige Værnepligt, stiller Sagen sig med Hensyn til Straffevæsenet ved Hæren endel anderledes end før 1848 eller 1849, thi da haves den danske Hær af den danske Landalmue, og den danske Landalmue var dengang ikke isprængt med mange Elementer, som ere komne ind siden den Tid. Der er søiet til i Hæren siden den Tid Elementer af en hel anden Natur, som ere langt vanskeligere at styre. Det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær) kaldte disse Bagabonder. Der er altsaa, som jeg ogsaa fremhævede i mit forrige Foredrag, en Slags Undskyldning for, at der maa være ganske færegne Straffe tilstede for at holde saadanne Elementer i Ave. Man kan vistnok uden at krænke Nogen enten paa den ene eller anden Side sige, at det er en ganske simpel Kjendsgjerning; den har man idetmindste hørt fra mange